

Pensjonskassekonferansen, 15. april 2015

Pensjonsreformen i mål?

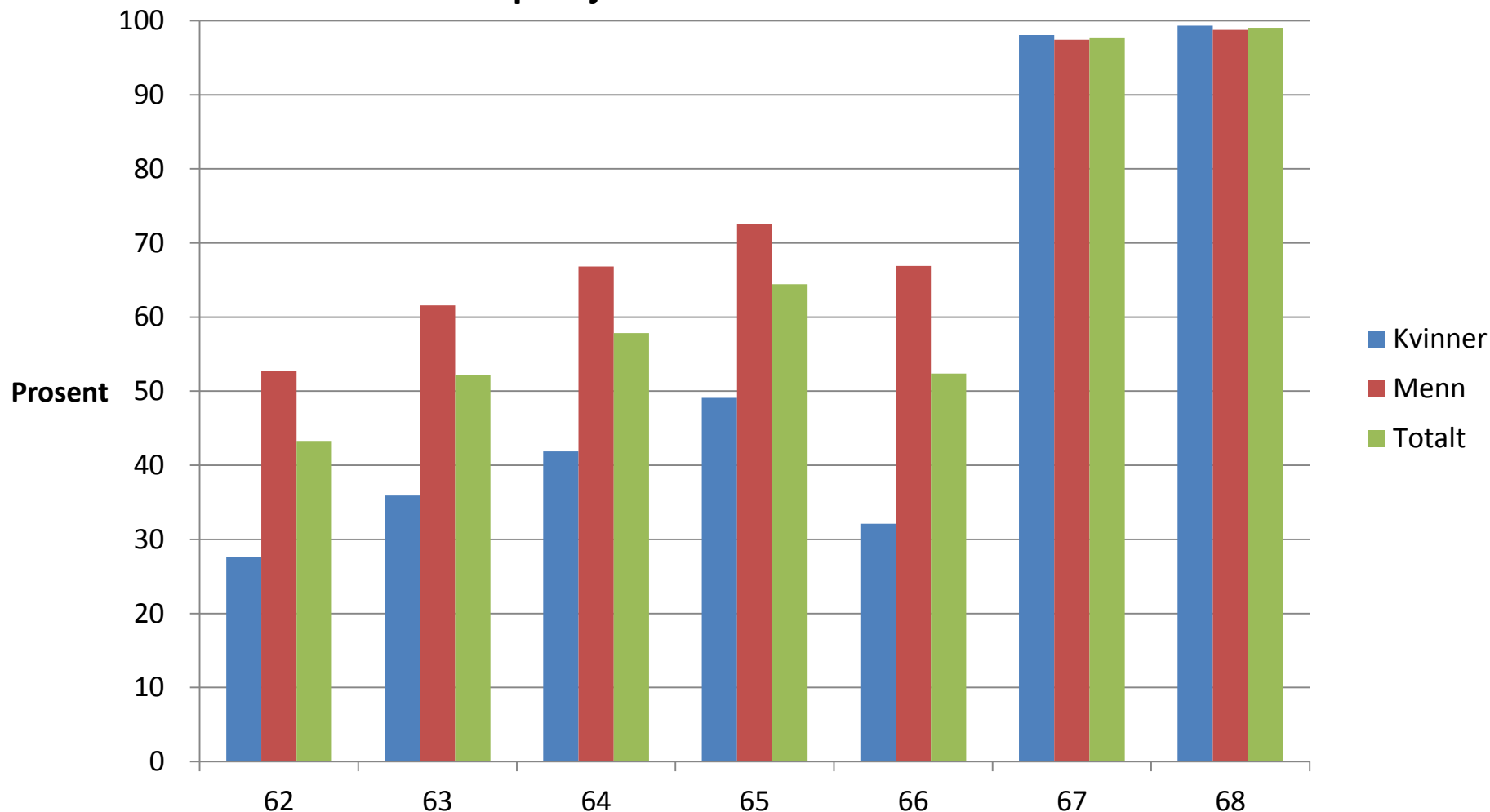
Yngvar Åsholt
Arbeids- og velferdsdirektoratet

Agenda

- De siste utviklingstrekkene på pensjonsområdet
- Har pensjonsreformen nådd sine mål?
- Utfordringer framover

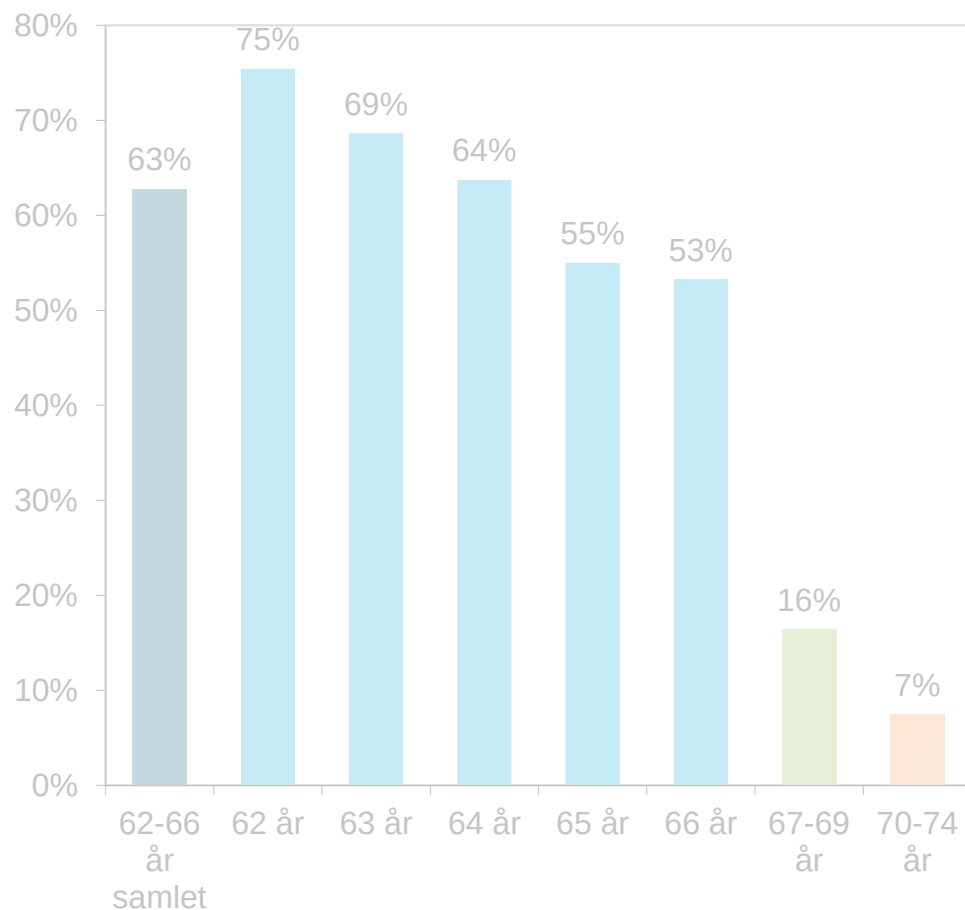
Fire av ti starter uttaket allerede fra 62 år

Andel med alderspensjon av de som kunne ta ut. Desember 2014

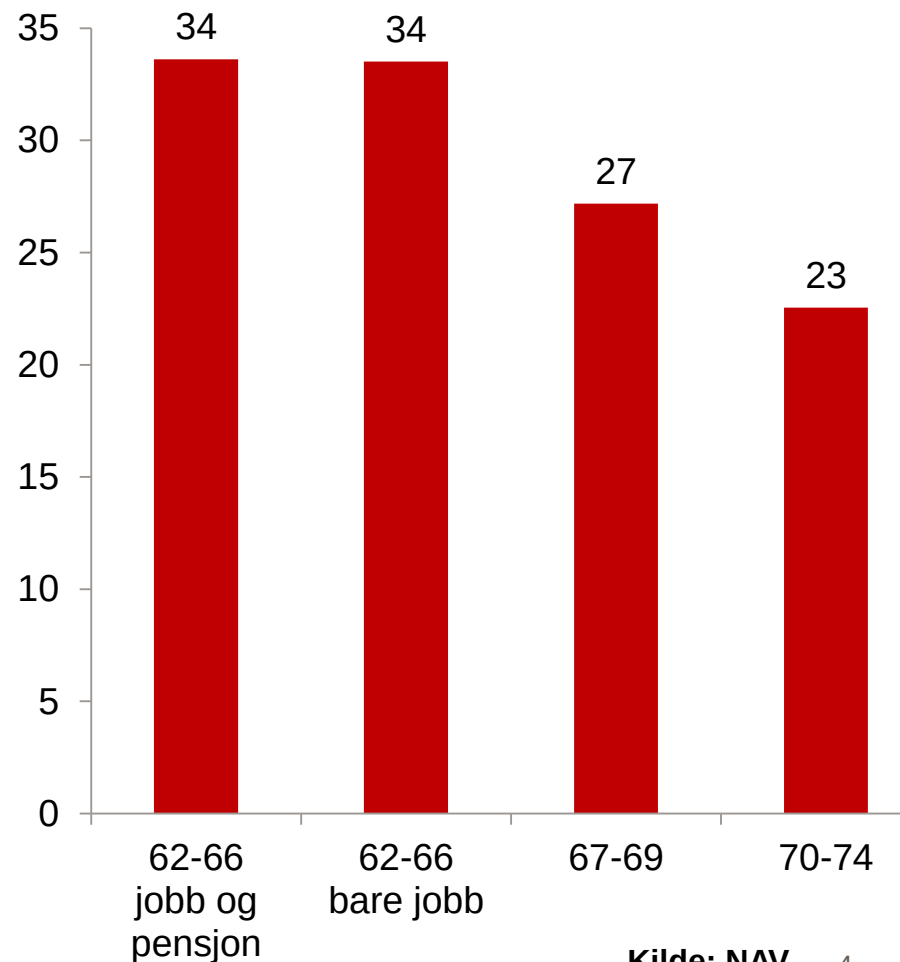

Nesten to av tre jobber ved siden av alderspensjonen

Andel av alderspensjonistene i registrert arbeid, etter alder. Desember 2014

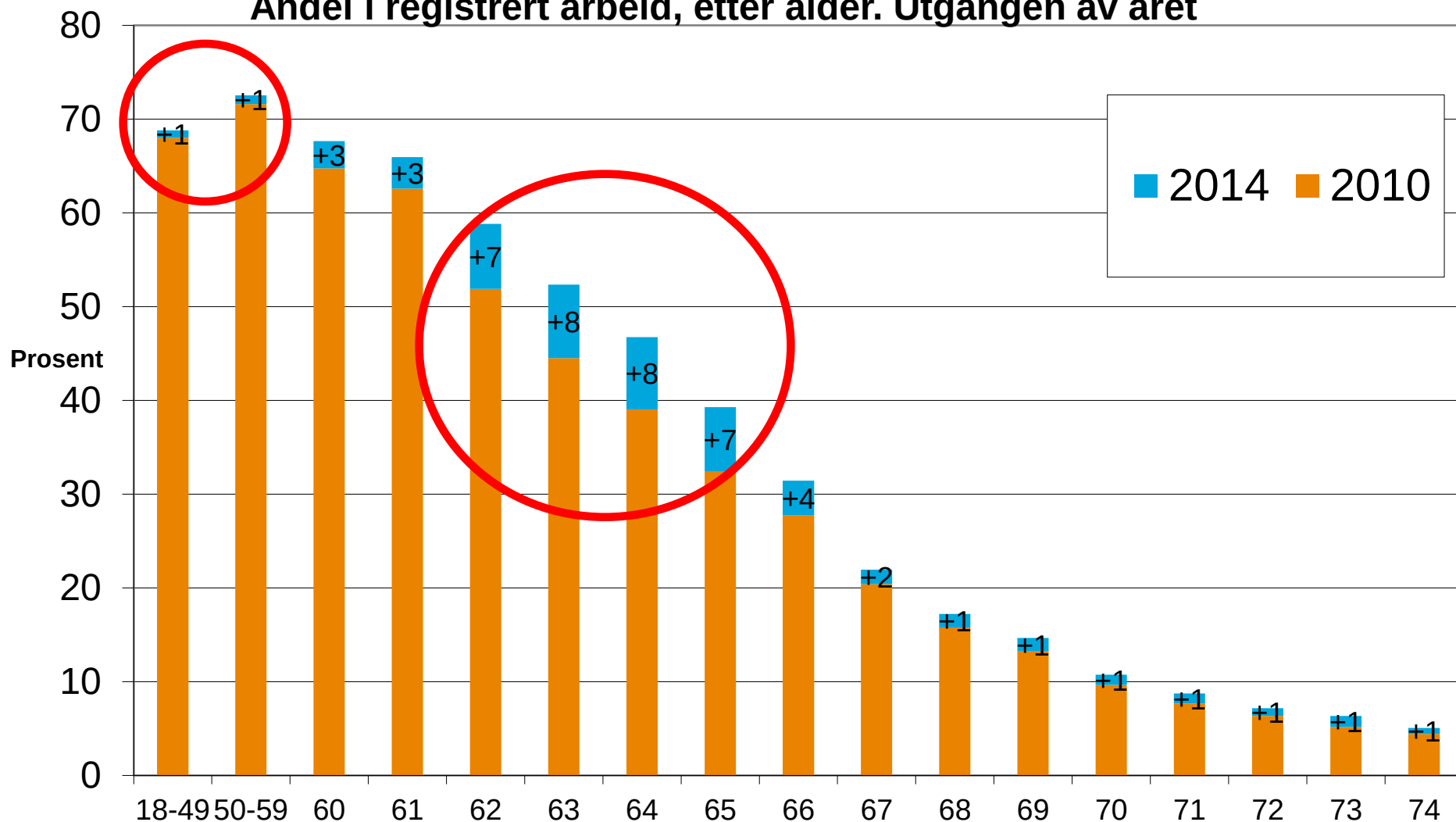

Gjennomsnittlig avtalt ukentlig arbeidstid, etter alder. Desember 2014

Tydelig effekt på sysselsettingen for reformkullene

Andel i registrert arbeid, etter alder. Utgangen av året

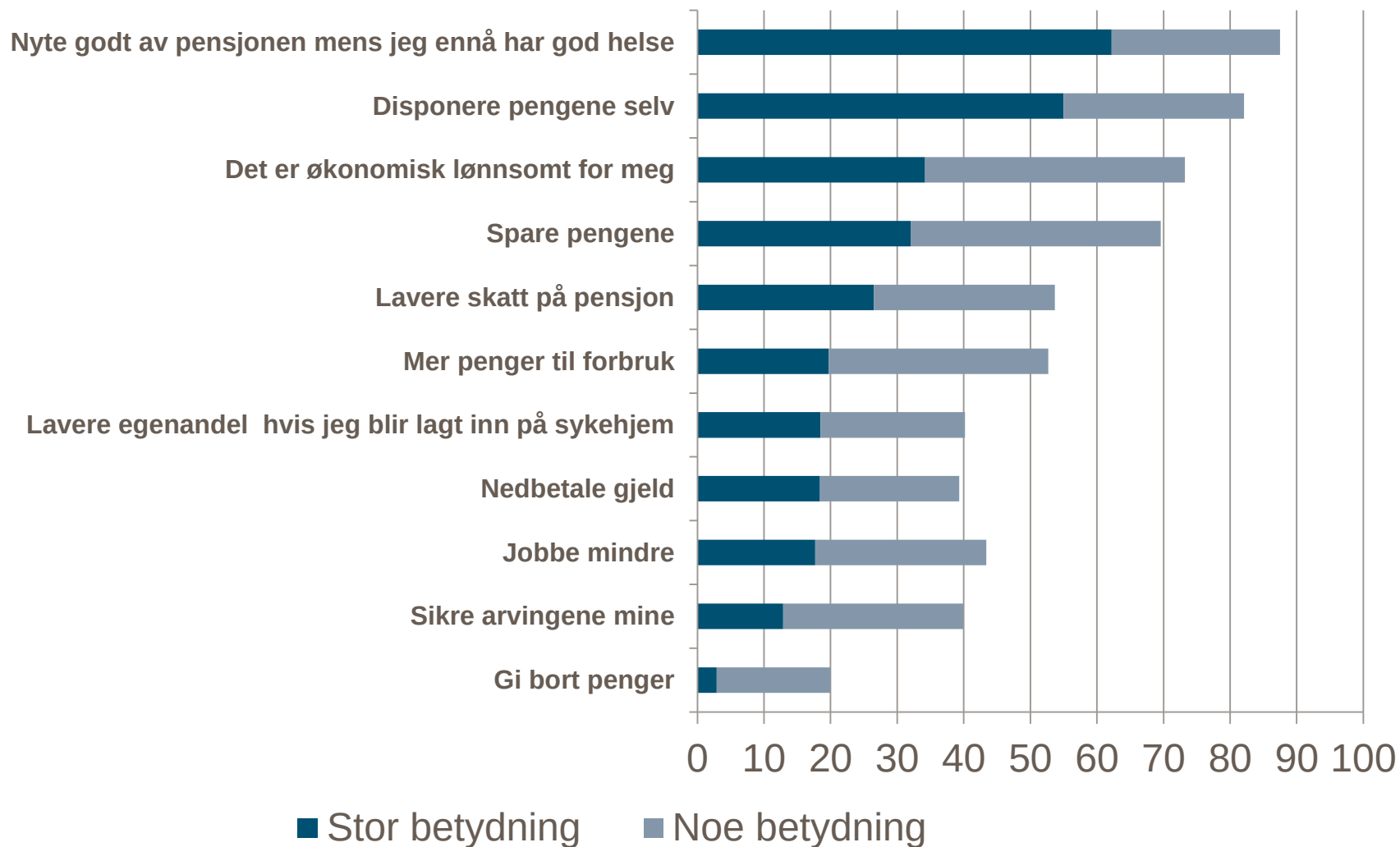

For hvilke seniorer har økt sysselsettingen mest? (aldersgruppen 62 – 66 år)

- Ansatte i private AFP-virksomheter
- Personer med lav utdanning (grunnskole, videregående)
- Personer i tunge manuelle yrker (håndverker, transportarbeider, maskinoperatør)

Kilde: Dahl og Lien (2013)

Begrunnelser for å ta ut tidlig

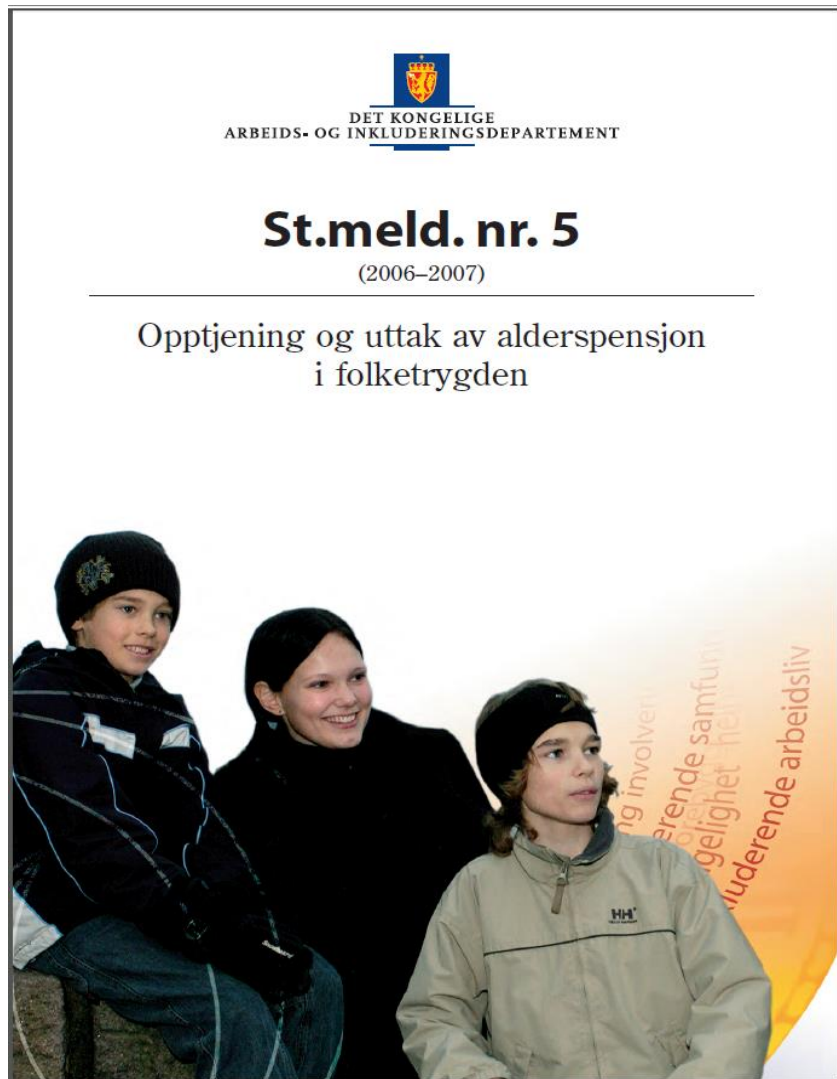

Kilde: Dahl og Galaasen (2013)

Agenda

- De siste utviklingstrekkene på pensjonsområdet
- Har pensjonsreformen nådd sine mål?
- Utfordringer framover

Hva ville man oppnå med reformen?

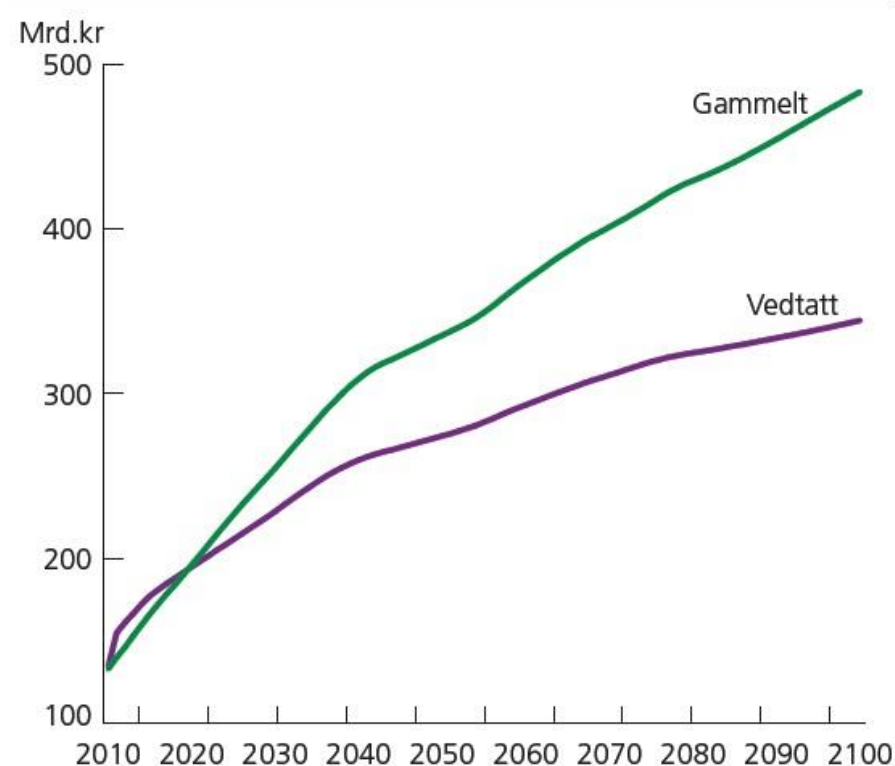

Pensjonssystemet skal:

- Være økonomisk og sosialt bærekraftig
- Ha god fordelings- og likestillingsprofil
- Være enkelt og forståelig

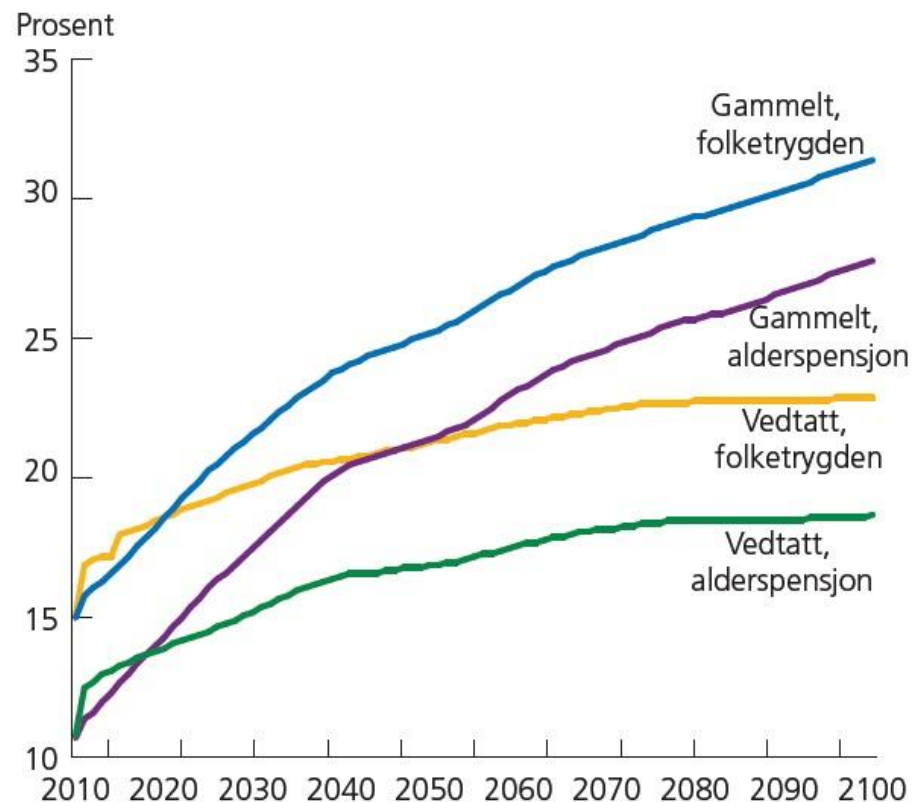
Bærekraftig på lang sikt?

Figur 4. Framskrevne utgifter til alderspensjon med vedtatt og gammelt pensjonssystem. 2013-beløp

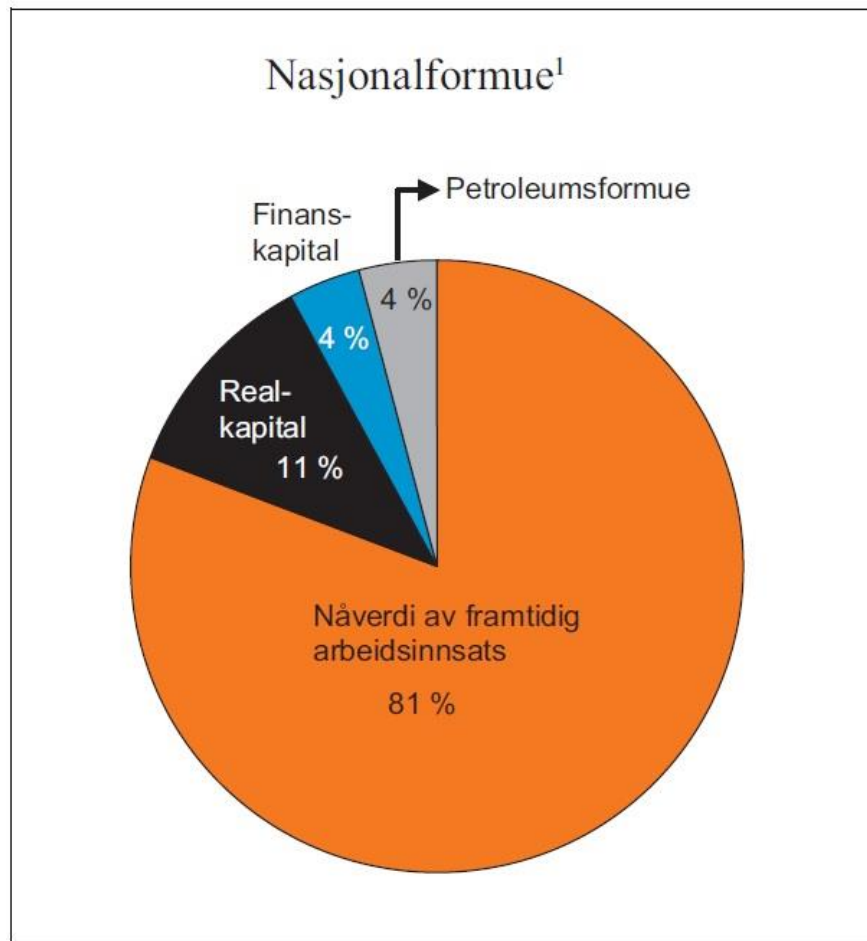
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 7. Bidragsrate. Vedtatt og gammelt system

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

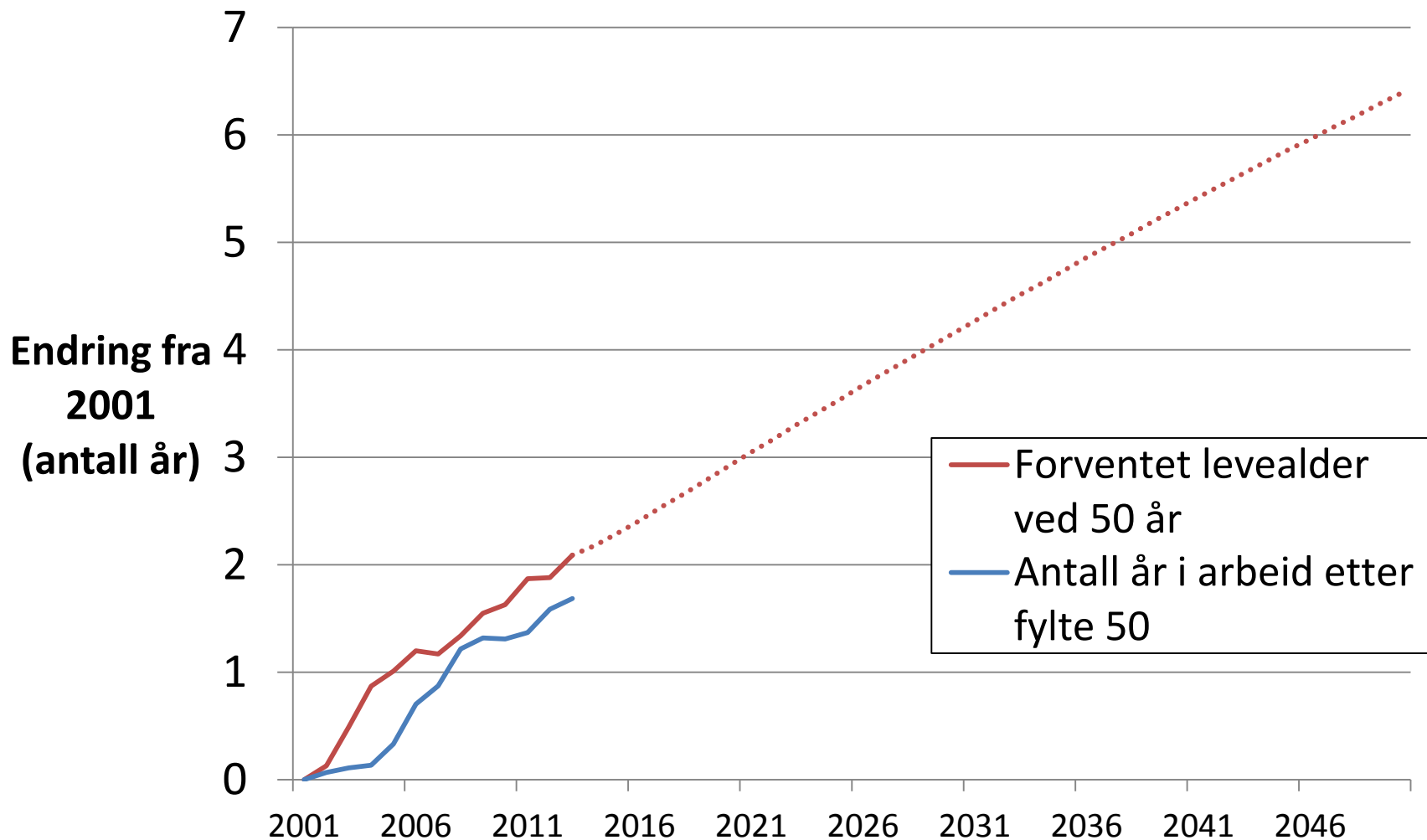
Det er arbeid vi skal leve av

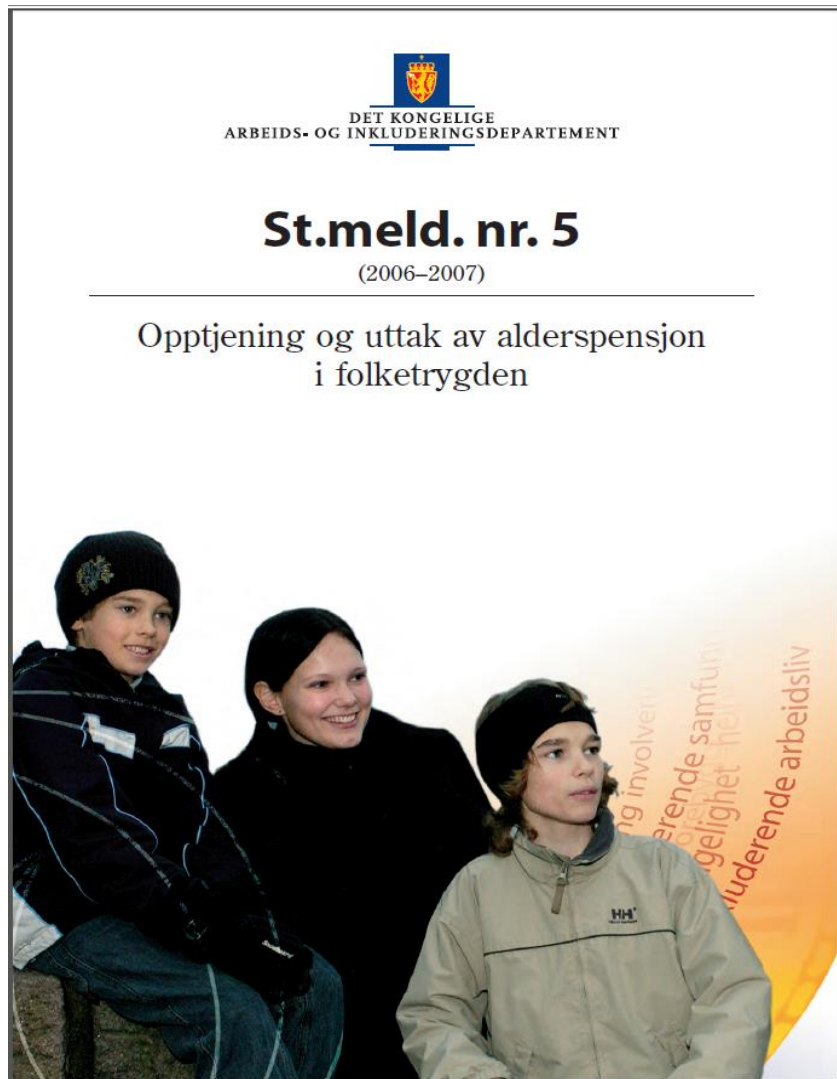
Figur 1.2 Netto nasjonalformue per innbygger. 2010. Prosent

- Dagens velferdsstat ikke bærekraftig på tross av pensjonsreformen
 - Inndekningsbehov på 6 prosent av BNP i 2060 om dagens trender videreføres
 - Må velge mellom:
 - Lavere velferdsnivå
 - Høyere skatter
 - Flere i arbeid
- Om avgangsalderen fra arbeidslivet øker i takt med forventet levealder, dekker det 2/3 av inndekningsbehovet i 2060

Yrkesaktivitet etter 50 har (nesten) økt i takt med levealderen

Hva ville man oppnå med reformen?

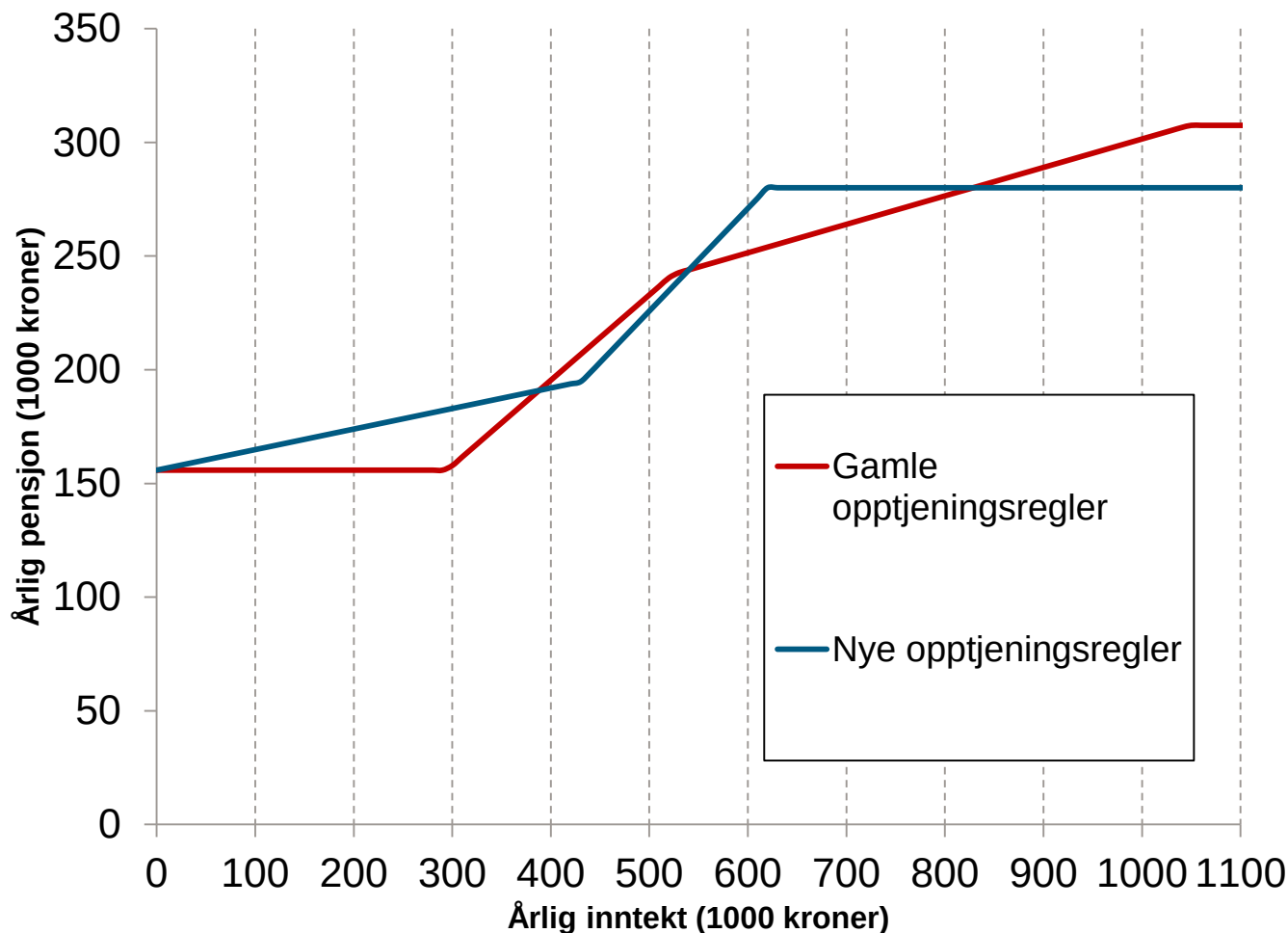

Pensjonssystemet skal:

- Være økonomisk og sosialt bærekraftig
- Ha god fordelings- og likestillingsprofil
- Være enkelt og forståelig

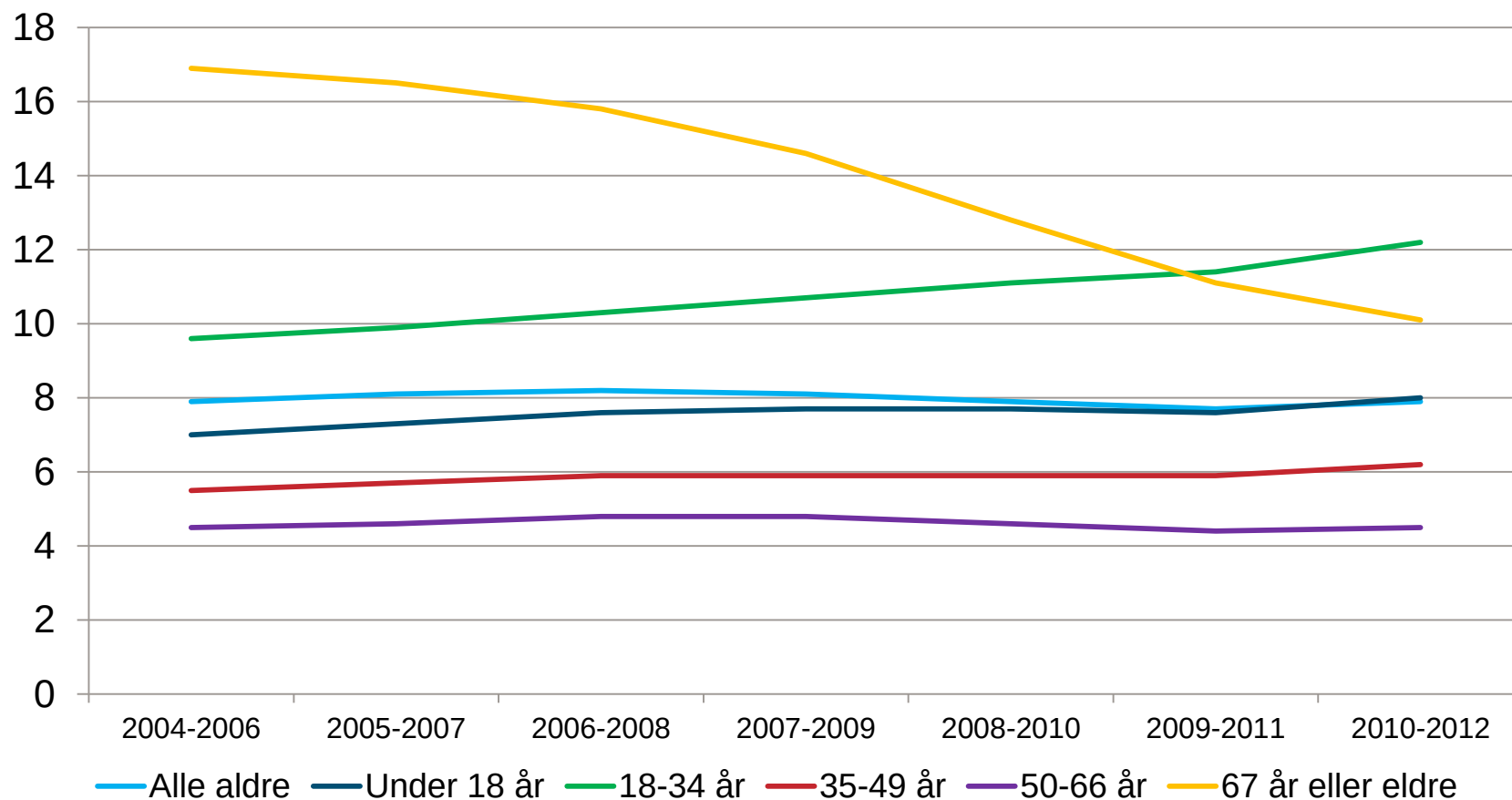
Nye opptjeningsregler gir flatere fordelingsprofil – fjerner fattigdomsfella

Alderspensjon ved 67 år etter 40 år i arbeid etter gamle og nye opptjeningsregler. Enslig person født 1963

Eldre er stadig sjeldnere utsatt for lavinntekt

Andel personer med vedvarende lavinntekt etter EUs definisjon

Hva ville man oppnå med reformen?

Pensjonssystemet skal:

- Være økonomisk og sosialt bærekraftig
- Ha god fordelings- og likestillingsprofil
- Være enkelt og forståelig

NAV måtte finne løsninger på de utfordringene innføringen av pensjonsreformen innebar

UTFORDRINGER

Nytt og komplekst regelverk

Fem ekstra årskull som kunne ta ut pensjon i 2011

Betydelig økning i antall pensjonister pga. store etterkrigskull

Befolkningen måtte settes i stand til å ta informerte valg om pensjon

LØSNINGER

Selvbetjeningsløsning

Ny saksbehandlingsløsning med høy automatisering

Informasjonstiltak

Sentralisering

Nytt kontaktsenter

Hva vil alderspensjonen gi deg råd til?

Sjekk **Din pensjon** på nav.no

6 av 10 søker elektronisk gjennom Din pensjon

- 38 pst. søkte elektronisk det første året (i 2011)
- Så langt i år er andelen 59 pst.
- Nesten 250 000 personer brukte Din pensjon i første kvartal 2015

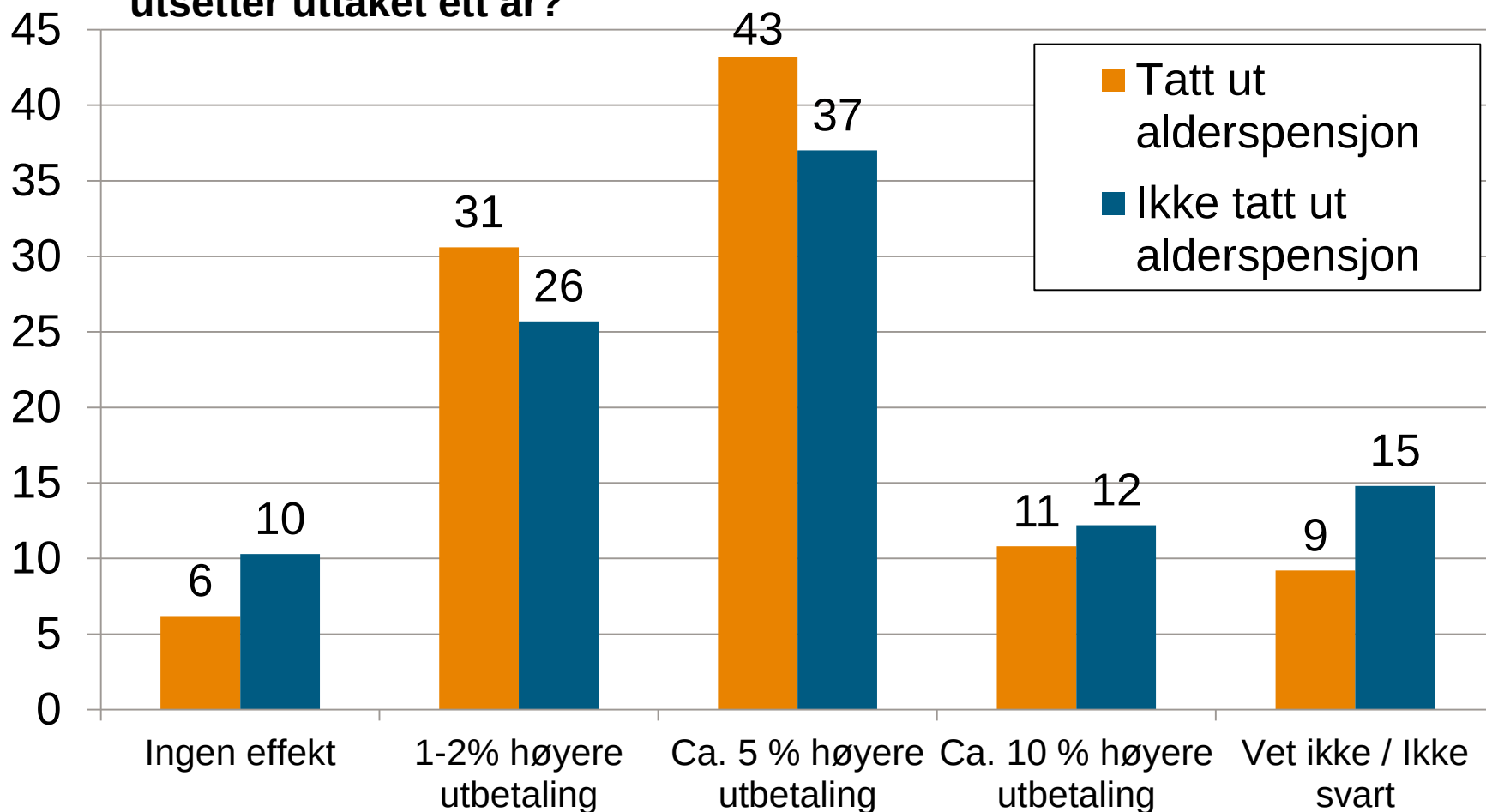
I Din pensjon kan du:

- Søke om pensjon elektronisk med automatisk behandling
- Beregne fremtidig alderspensjon
- Få oversikt over din tjenstepensjon og dine fripoliser
- Se egen pensjonsopptjening
- Stille og få svar på spørsmål

Din pensjon benytter reelle tall og innhenter informasjon om tjenstepensjon fra de fleste større leverandørene

Kjenner folk til konsekvensene av tidlig uttak?

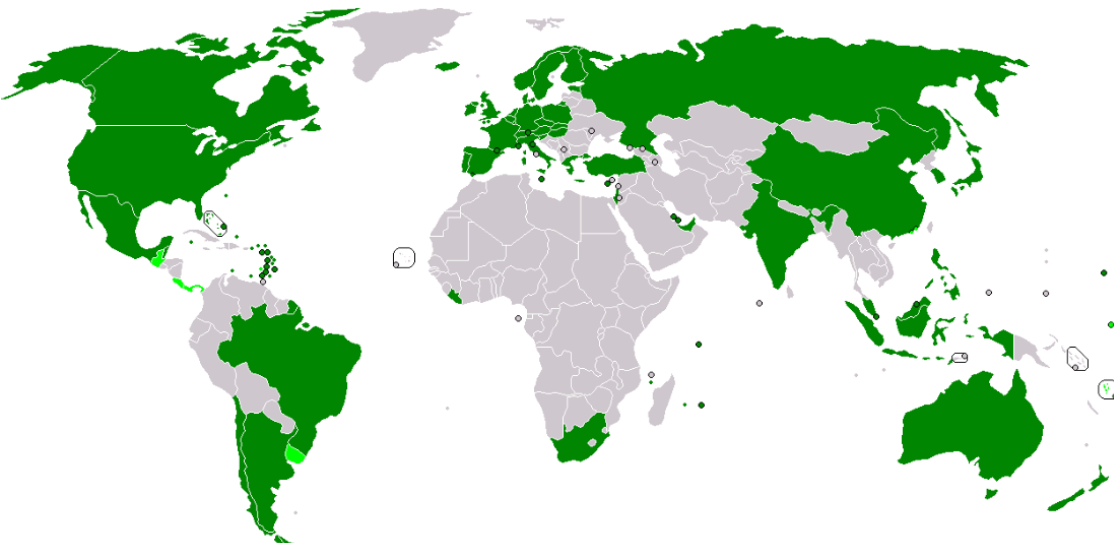
Hvor mye øker din årlige alderspensjon fra folketrygden om du utsetter uttaket ett år?

Agenda

- De siste utviklingstrekkene på pensjonsområdet
- Har pensjonsreformen nådd sine mål?
- utfordringer framover

Hvordan ligger vi an internasjonalt?

Sysselsatte som andel av befolkningen 2013:

60 – 64 år:

Norge: 63 % (nr. 4 i OECD)

OECD: 45 %

65 – 69 år:

Norge: 26 % (nr. 11 i OECD)

OECD: 24 %

70 – 74 år:

Norge: 7 % (nr. 18 i OECD)

OECD: 11 %

Oppsummering

- Mange tar ut alderspensjonen tidlig (4 av 10 fra 62 år)
- De fleste fortsetter i arbeid (2 av 3 alderspensjonister under 67 år)
- Gode muligheter for å nå pensjonsreformens mål:
 - Bærekraftig pensjonssystem hvis dagens trend for seniorsysselsetting fortsetter
 - God fordelingsprofil med nye opptjeningsregler, færre eldre med lav inntekt
 - Ikke enklere regelverk, men enklere å få oversikt (Din pensjon)